

Η εκδίκηση της πολιτικής

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

Κορυφαίος pollster, με προσβάσεις στα ανώτατα κυβερνητικά κλιμάκια, μου έλεγε προχθές ότι τα σκάνδαλα και η σκανδαλολογία δεν απειλούν την κυβέρνηση. «Οι πολίτες είναι πλέον κυνικοί και πιστεύουν πως όλα αυτά γίνονται, γίνονται και θα γίνονται είτε με τη ΝΔ, είτε με το ΠΑΣΟΚ. Τα θεωρούν μέρος της πολιτικής και της διακυβέρνησης. Δεν τους λέμε τίποτε το καινούργιο» εξηγούσε. Αντιθέτως, προσέθετε, «αυτό που πλήττει ουσιαστικά τις κυβερνήσεις και δημιουργεί πραγματικούς πολιτικούς συσχετισμούς είναι η οικονομία».

Απόδειξη πρώτη: το μόνο ζήτημα που, σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις, έκανε πραγματικά ζημιά στην κυβέρνηση της ΝΔ δεν ήταν ούτε οι υποκλοπές ούτε τα ομόλογα ούτε οι «κουμπάρου» ούτε η Siemens: ήταν η ακρίβεια.

Απόδειξη δεύτερη: όλη η προσπάθεια του ΠΑΣΟΚ την τελευταία διετία να ποτάρει στα ζητήματα ηθικής και διαφάνειας δεν του απέδωσε ως τώρα κανένα

πολιτικό όφελος. Κανείς δεν πιστεύει ότι είναι διαφορετικοί από τους άλλους, οι οποίοι ούτως ή άλλως δεν είναι διαφορετικοί από αυτούς.

Την οικονομία, λοιπόν, φοβάται η κυβέρνηση. Μια κυβέρνηση που, αφού έτρεξε στο χαλί που της είχαν στρώσει οι κυβερνήσεις Σημίτη, βλέπει τώρα μπροστά της τα δύσκολα: σχεδόν όλα τα οικονομικά μεγέθη έχουν ξεφύγει, η διεθνής κρίση παρατείνεται, η απαισιοδοξία και η αβεβαιότητα έχουν καταλάβει τους οικονομικούς παράγοντες, τίποτε δεν δείχνει ότι το αύριο θα είναι καλύτερο από το σήμερα και το σήμερα είναι ήδη χειρότερο από το χθες.

Ευλόγως η οικονομία αναδεικνύεται το πραγματικό πολιτικό πεδίο των επομένων μηνών. Εκεί θα μετρηθούν οι πραγματικές δυνατότητες της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης. Εκεί θα δοκιμαστούν οι αντοχές της κοινωνίας. Εκεί μπαίνουν στο ζύγι οι προσδοκίες, οι επιδόσεις

και οι διαψεύσεις.

Ευτυχώς, προσθέτω εγώ. Ευτυχώς, διότι κάποτε πρέπει να τελειώνουμε με τον διαγωνισμό καλών παιδιών και απόρων κορασιδών. Ευτυχώς, διότι η οικονομία μάς επαναφέρει στον σκληρό πυρήνα της πολιτικής και της εξουσίας. Αγγίζει την καθημερινότητα όλων των ανθρώπων. Θέτει ευθέως τα ζητήματα της αποτελε-

σματικότητας και της ικανότητας μιας διαχείρισης. Εμπεριέχει γνώση, ιδέες, επιλογές, αντιλήψεις, όλα όσα συγκροτούν παραδοσιακά την ουσία της πολιτικής αντιπαράθεσης – προτού ανατεθεί η διακυβέρνηση του τόπου στους εισαγγελείς και τους ανακριτές...

Αν η εκδίκηση είναι ένα πιάτο που τρώγεται κρύο, τότε η ΝΔ θα περάσει μαύρες μέρες: η πολιτική της την έχει φυλαγμένη στη γωνία... Αυτός ο «οικονομικός χειμώνας», που όλοι φοβούνται ότι θα ξεσπάσει από το φθινόπωρο, επαναφέρει τα πρόσωπα και τα θέματα στα κυβικά τους.

Διότι αν στη Siemens είναι «όλοι ίδιοι!», στην οικονομία δεν έχει καλαμπούρια: κάποιος μπορεί και κάποιος δεν μπορεί. Με κυνισμό; Ενδεχομένως. Αλλά μήπως ο κυνισμός είναι η καλύτερη άμυνα απέναντι στην απορρόφηση της πολιτικής από την ηθική; Και η καλύτερη απόδειξη ότι οι πολίτες δεν είναι ούτε αφελείς ούτε κοροϊδα;